

<p>Hoc a. Febr. 22 Constantinus videtur constituisse Bessapaae ex Serdica proficiscens in Thraciam, ubi die Mai. 11 Constantinopolis dedicata est et ab ea inde die (primum 330 Iul. 16) Constantinopolis comparet in subscriptionibus; mendas inesse probabile est etiam ob alias causa in constitutionibus secundu codices anterioribus, in quibus Constantinopolis invenitur. Aliquanto ante dedicationem aedificationem coepisse, fortasse devicto Licinio a. 3234, adeoque nomen Cons(tantinopolis) reperiri in nummis Crispi et Faustae interfectorum a. 326 quamquam nuper intellectum est, nihilo minus probabile est sedem eo Constantinum non transtulisse ante dedicationem. Eo anno ibi post eam imperator resedit. Notabile est, cum per annos praecedentes passim leges novas ad praefectos urbis Romae direxerit, inde a dedicata Constantinopli similes non reperiri praefectosque quos enumerat laterculus praefectorum inde a. die 329 Iun. 19 ad mortem usque imperatoris in constitutionibus non nominari.</p> <p>5 februari 330 IDEM A. Valentino consulari Numidiae. Lectores divinorum apicum et hypodiaconi ceterique clerici, qui per iniuriam haereticorum ad curiam devocati sunt, absolvantur et de cetero ad similitudinem orientis minime ad curias devocentur, sed immunitate plenissima potiantur. DAT. NON. FEB. SERDICA GALLICANO ET SYMMACHO CONSS.</p> <p>22 februari 330 IMP. CONSTANTINUS A. AD TERTULLIANUM V(IRUM) P(ERFECTISSIMUM) COMITEM DIOECESEOS ASIANAE. Si quis super invasis sui iuris locis prior detulerit querimoniam, quae finali cohaeret cum proprietate controversiae, prius super possessione quaestio finiatur et tunc agrimensor ire praecipiat ad loca, ut patefacta veritate huiusmodi litigium terminetur. Quod si altera pars locorum adepta dominium subterfugiendo moras attulerit, ne possit controversia definiri locorum ordine, electus agrimensor dirigatur ad loca, ut, si fidelis inspectio tenentis locum esse probaverit, petitor victus abscedat; at si controversia eius claruerit, qui primo iudiciis detulerit causam, ut invasor ille poena teneatur edicti, si tamen vi ea loca eundem invasisse constiterit. Nam si per errorem aut incuriam domini loca ab aliis possessa sunt, ipsis solis cedere debent. DAT. VIII K. MART. BESSI GALLICANO ET SYMMACHO CONSS.</p> <p>30 april 330 IDEM A. VALERIANO AGENTI VICARIAM P(RAE)F(ECTURAM). Quamvis in lucro nec feminis (ius ignora)ntibus subveniri soleat, contra aetatem adhuc imperfectam (locum) hoc non habere retro principum statuta declarant. Ne igi(tur so)luta matrimonii caritate inhumanum aliquid statuatur, (cense)mus, si futuris coniugibus tempore nubtiarum intra aeta(tem c)onstitutis res fuerint donatae et traditae, non ideo eas (posse) revocari, quia actis consignare donationem quondam (marit)us noluit. DAT. III K. MAL. GALLICANO ET SYMMACHO CONSS.</p> <p><i>Interpretatio.</i> Quamquam et feminis, quae per fragilitatem interdum excusari possunt, in aliquibus causis, si negligentes fuerint, lex subvenire noluerit, hic tamen specialiter voluit esse consultum, ut, si qua in pupillaribus annis marito fuerit copulata, et sponsaliciam largitatem per negligentiam actis non allegaverit, huius legis beneficio, etsi gesta desint, inviolabilem in suo dominio donationem noverit permanere.</p> <p>18 mei 330 IMP. CONSTANTINUS A. ad Maximilianum consularem aquarum. Possessores, per quorum fines formarum meatus transeunt, ab extraordinariis oneribus volumus esse immunes, ut eorum opera aquarum ductus sordibus obpleti mudentur, nec ad aliud superindictae rei onus isdem possessoribus adtinendis, ne circa res alias occupati repurgium formarum facere non occurrant. Quod si neglexerint, amissione possessionum multabuntur: nam fiscus eius praedium obtinebit, cuius neglegentia perniciem formae congresserit. Praeterea scire eos oportet, per quorum praedia ductus com meat, ut dextra laevaue de ipsis formis quindecim pedibus intermissis arbores habeant; observante tuo officio, ut, si quo tempore pullulaverint, excidantur, ne earum radices fabricam formae conrumpant. DAT. XV KAL. IUN. GALLICANO ET SYMMACHO CONSS.</p> <p>21 juni 330 IDEM A. AD BASSUM P(RAE)F(ECTUM) U(RBI). Si</p>	<p>5 februari 330 CT 16.2.7 Constantine Lectors, subdeacons, and other clergy shall not have to serve as local senators. Given to the consular of Numidia.</p> <p>29 november 330 CT 16.8.2 Constantine Jewish elders shall be exempt from compulsory public service. If such men are currently decurions, they are exempt from travel.</p> <p>330 Constantine to Athanasius. Having therefore knowledge of my will, grant free admission to all who wish to enter into the Church. For if I learn that you have hindered or excluded any who claim to be admitted into communion with the Church, I will immediately send someone who shall depose you by my command, and shall remove you from your place.</p> <p>330 Optatus, De sch. Don., appendix 10 Constantine Constantine writes to the Numidian catholic church, granting them exemption from compulsory public service. He orders that a new basilica be built at public expense, to replace a basilica taken by the Donatists.</p> <p>330 Eusebius, H.e. 3.60-62 Constantine Constantine writes to Antioch, advising them not to elect Eusebius of Caesarea as their bishop, since that would go against canon 15 of the Council of Nicaea. Three letters in this connection survive.</p> <p>330 Eusebius, VC 3.52-53 Constantine Constantine orders pagan altars and idols to be destroyed at Mambre. Those who used them are to be banished, and once the area has been purged a basilica is to be built. If the local governors ignore this command they will be punished.</p>			
---	---	--	--	--

constiterit eum, qui finalem detulerit quaestionem, priusquam aliquid sententia determinetur, rem sibi alienam usurpare voluisse, non solum id quod male petebat amittat, sed quo magis unusquisque contentus suo rem non expetat iuris alieni, is, qui inreptor agrorum fuerit, in lite superatus tantum agri modum, quantum diripere temptavit, amittat. LECTA APUD ACTA XII KAL. IUL. GALLICANO ET SYMMACHO CONSS.

Interpretatio. Si quis pervasor finium fuerit approbatus, eo quod, priusquam aliquid iudicio finiretur, id, quod alter tenuerat, invasisset, non solum illud, quod male praesumpsit, amittat, sed ut non unusquisque rem alienam occupet, quum fuerit in causa devictus pervasor iuris alieni, tantum spatii restituat, quantum praesumpsit invadere.

26 juli 330 IMP. CONSTANTINUS A. Leontio Pf. P. Omnes solidi, in quibus nostri vultus ac veneratio una est, uno pretio aestimandi sunt atque vendendi, quamquam diversa formae mensura sit. Nec enim qui maiore habitu faciei extenditur, maioris est pretii, aut qui angustiore expressione concluditur, minoris valere credendus est, quum pondus idem exsistat. Quod si quis aliter fecerit, aut capite puniri debet, aut flammis tradi, vel alia poena mortifera. Quod ille etiam patietur, qui mensuram circuli exterioris arrosit, ut ponderis minuat quantitatem, vel figuratum solidum adultera imitatione in vendendo subiecerit. DAT. VII KAL. AUG. GALLICANO ET BASSO CONSS.

Interpretatio. Quicumque solidum circumciderit aut adulterum supposuerit aut falsam monetam fecerit, capite puniatur.

30 november 330 IDEM A. ad Ablavium praefectum praetorio. Qui devotione tota synagogis iudaeorum patriarchis vel presbyteris se dederunt et in memorata secta degentes legi ipsi praesident, immunes ab omnibus tam personalibus quam civilibus muneribus perseverent, ita ut illi, qui iam forsitan decuriones sunt, nequaquam ad prosecutiones aliquas destinentur, cum oporteat istiusmodi homines a locis in quibus sunt nulla compelli ratione discedere. Hi autem, qui minime curiales sunt, perpetua decurionatus immunitate potiantur. DAT. III KAL. DECEMB. CONSTANTINOPOLI GALLICANO ET SYMMACHO CONSS.